

i K-f klasserne, går i IVx i indeværende skoleår. Hvis man ser på disse kendsgerninger ud fra et rent formelt synspunkt, kan det fastslås, at de 18 F-f elever skolemæssigt har nået betydeligt mere end nogen af K-f eleverne, hvoraf syv i bedste fald får eksamen et år senere. Det er bemærkelsesværdigt, at man i de udelte klasser har formået at holde på så mange f-elever i fire år. Det skyldes vel nok først og fremmest, at disse elever har haft udsigt til mellemskoleeksamen, men man har vel også lov at udlægge det som tegn på, at de har befundet sig godt i klasserne.

c. Hovedresultatet for x-børnene.

1. Stillingen ved slutningen af III ml.

Resultaterne er der gjort rede for. Det kan fastslås, at x-eleverne i de udelte klasser indtil slutningen af III ml. som helhed står lige så godt på de her undersøgte områder som eleverne i K-x klasserne. Kun i problemregning er der tendens til, at K-x gruppen klarer sig bedst.

2. Stillingen ved slutningen af IV ml. (mellemskoleeksamen).

I alt 65 F-x elever eller 74,7 pct. af de 87, der bestod optagelsesprøven til Ix, har taget mellemskoleeksamen, medens de tilsvarende tal for K-x gruppen er 86 elever eller 69,9 pct. af de 123 oprindelige.

Skønt F-x eleverne som gruppe betragtet intelligensmæssigt ligger på samme niveau som K-x eleverne, har de taget lidt højere eksamen.

Det kan derfor uden forbehold fastslås, at x-eleverne i de udelte klasser ved mellemskoleeksamen har klareret sig fuldt så godt som eleverne i K-x klasserne. Dette gælder også problemregning (skriftlig regning og matematik).

d. Børnenes indbyrdes forhold.

Fra skolepsykologisk kontors side har vi i denne redegørelse holdt os til det rent formelle, der ligger i de foreliggende tal-mæssige resultater. En anden og ikke mindre vigtig side af sagen er der ikke rørt ved: Hvor befinder børnene sig bedst — i de udelte eller i de delte klasser? Er det vanskeligere for et lidt tungt begavet barn at blive accepteret i en udelte klasse end i en f-klasse, og hvordan er forholdet for det velbegavede barns vedkommende? På et ret

sent tidspunkt blev vi på skolepsykologisk kontor opmærksom på, at der var mulighed for ad eksperimentel vej at belyse disse spørgsmål. I foråret 1953 (III ml.) foretog en af kontorets psykologer en undersøgelse over venskabsforbindelser m. m. i forsøgsklasserne og i nogle tilsvarende delte klasser. Undersøgelsen blev foretaget på et så sent tidspunkt, at det ikke har været muligt at følge udviklingen, og vi har derfor ikke ment det rigtigt at inddrage dette materiale i beretningen. Det er derimod vor hensigt ved eventuelle nye forsøg at tage undersøgelser af denne art med og om muligt begynde med dem allerede i 5. kl.

e. Konklusion.

De lærere, der er gået ind for forsøgsarbejdet, har været i stand til at undervise på en sådan måde i de udelte klasser, at både x-gruppen og f-gruppen i de undersøgte discipliner har nået et standpunkt, der svarer til, hvad tilsvarende grupper af børn har nået i de delte kontrolklasser. Lidt over $\frac{1}{4}$ af f-børnene er desuden ført frem til mellemskoleeksamen.

Når man skal forsøge en vurdering af dette resultat, er der navnlig grund til at nævne to punkter. Det ene vedrører undervisningsformen. En tilfredsstillende undervisning i udelte mellemskoleklasser kan kun gives, hvis lærerne anvender gruppeundervisning og individualiseret undervisning i større udstrækning, end det almindeligvis er tilfældet.

Dette har specielt gyldighed, hvor det drejer sig om undervisning af børn i mellemskolealderen, da mange undersøgelser tyder på, at afstanden i intelligensudviklingen mellem de velbegavede og svagere begavede børn bliver større med alderen, ikke mindst på disse alderstrin. Den nævnte undervisningsform stiller store krav til sine udøvere. Blandt andet er det nødvendigt dels at udarbejde særligt undervisningsmateriale, dels at tilrettelægge en mængde materiale, da det foreliggende for størstepartens vedkommende ikke er udarbejdet med henblik på gruppe- og individuel undervisning. Der kan derfor ikke være tvivl om, at undervisning i udelte klasser i første omgang giver lærerne et betydeligt ekstra arbejde.

Det andet punkt har en vis forbindelse